

Większa efektywność energetyczna europejskich lamp

UE ustanowiła nowe wymagania dotyczące efektywności energetycznej, które od 1 września 2009 r. muszą spełniać lampy produkowane na rynek unijny.

Żarówki tradycyjne i żarówki halogenowe będą powoli wycofywane z rynku do końca 2012 r. Niemniej szczególną uwagę przywiązuje się do tego, by konsumenci znaleźli alternatywne lampy oferujące światło tej samej jakości lub większą oszczędność energii.

W dokumencie tym objaśniono treść akcji, a także opisano dostępne lampy alternatywne, korzyści dla konsumenta oraz podstawy procesu legislacyjnego.

W związku ze zmianą chcielibyśmy podkreślić przede wszystkim, co następuje:

- Jako alternatywa dla tradycyjnych żarówek będą dostępne również ulepszone żarówki wykonane w technologii halogenowej i diody LED, nie tylko kompaktowe lampy fluorescencyjne. Ulepszone żarówki, które wytwarzają światło przez żarzenie, dostarczają światła dokładnie takiej samej jakości jak tradycyjne żarówki.
- Wycofywane żarówki nie znikną z półek sklepowych z dniem 1. września. Sprzedawcy detaliczni mogą wyprzedawać dostępne zapasy.
- Wniesiono wiele skarg dotyczących kompaktowych lamp fluorescencyjnych (CFL, czasami nazywane też żarówkami energooszczędnymi). Szczegółowe informacje na temat ich wydajności, zmniejszania kosztów, oddziaływania na środowisko oraz kwestii związanych ze zdrowiem znajdują się w załączonych często zadawanych pytaniach. [dostępny wkrótce]

Co to oznacza dla konsumenta? - oszczędność energii i pieniędzy

Tradycyjne żarówki i żarówki halogenowe, które nie spełniają wymagań, będą stopniowo wycofywane z rynku UE od 2009 r. do 2012 r.

Jednak istnieje wiele alternatyw oferujących taką samą jakość światła i/lub większą oszczędność energii, w tym:

- ulepszone żarówki wykonane w technologii halogenowej, będące odpowiednikiem tradycyjnych żarówek pod względem kształtu i jakości światła
- efektywne kompaktowe lampy fluorescencyjne o przedłużonej trwałości
- efektywne lampy wykonane w najnowszej technologii, diody LED

Wszystkie one zapewniają znaczne ogólne oszczędności dla użytkownika dzięki mniejszemu zużyciu, nawet po uwzględnieniu wyższego kosztu ich zakupu. Oszczędności wyniosą od 25 do 50 euro rocznie, w zależności od wielkości gospodarstwa domowego i wyboru alternatywnych lamp.

Dostępne alternatywy – większy wybór lamp

Ulepszona żarówka (klasa C na etykiecie efektywności energetycznej, lampa halogenowa z ksenonem)

	<p>Lampa ta zużywa około 20-25% mniej energii niż najlepsze tradycyjne żarówki przy takiej samej mocy świetlnej.</p> <p>Dostarcza światło o takiej samej jakości jak tradycyjne żarówki, ale przy normalnym użytkowaniu jej trwałość jest 2 razy dłuższa (2 lata).</p> <p>Jest w pełni kompatybilna pod względem rozmiaru z istniejącymi oprawami oświetleniowymi i może być stosowana z każdym ściemniaczem.</p>
---	---

Ulepszona żarówka (klasa B na etykiecie efektywności energetycznej, lampa halogenowa z powłoką IRC)

	<p>Lampa ta będzie zużywać około 45% mniej energii niż najlepsze tradycyjne żarówki przy takiej samej mocy świetlnej.</p> <p>Zapewnia światło takiej samej jakości jak tradycyjne żarówki, ale przy normalnym użytkowaniu jej trwałość jest 3 razy dłuższa (3 lata).</p> <p>Można ją stosować z każdym ściemniaczem.</p>
---	--

Kompaktowe lampy fluorescencyjne (CFL)

	<p>Lampy CFL zbudowane są z rur fluorescencyjnych, które zużywają od 65 do 80% mniej energii niż tradycyjne żarówki. Uważane są za oszczędne, a ich trwałość może wynieść 6-15 lat w zależności od rodzaju i sposobu użytkowania (w porównaniu z 1 rokiem w przypadku żarówki). Modele są oferowane w wielu kształtach, a wiele z nich może być ściemnianych) a wiele z nich może być ściemniane.</p> <p>Lampy CFL są dostępne także z obudową, w której znajdują się rury, dzięki czemu są jeszcze bardziej podobne do żarówek.</p>
---	--

Diody LED

Diody LED to szybko rozwijająca się technologia; są równie efektywne jak lampy CFL, jednak nie zawierają rtęci, a ich trwałość jest jeszcze dłuższa. Obecnie wprowadzanie do obrotu diod LED na potrzeby oświetlenia pomieszczeń dopiero się rozpoczęło, ale już teraz zastępują zarówno przezroczyste, jak i nieprzezroczyste żarówki. Prawdopodobnie w przyszłości będą alternatywą dla całej gamy lamp.

Kompaktowe lampy fluorescencyjne – rady dotyczące zakupu i użytkowania

- Zanim wybierzesz kompaktową lampę fluorescencyjną, sprawdź na jej opakowaniu:
 - ilość wytwarzanego światła: 1300-1400 lumenów odpowiada 100 watom żarówki, 920-970 lumenów odpowiada 75 watom, 700-750 lumenów odpowiada 60 watom, 410-430 lumenów odpowiada 40 watom i 220-230 lumenów odpowiada 25 watom
 - temperaturę barwy (2700 K lub „ciepłe białe” do odpoczynku, ponad 4000 K lub „chłodne białe” do pracy)
 - czy lampa może być ściemniana (jeśli tego potrzebujesz)
 - czy lampa może być bardzo często włączana i wyłączana (jeśli tego potrzebujesz)
 - czy lampa może działać w bardzo niskich temperaturach, jeśli ma być przeznaczona do użytku na zewnątrz
- Nie wyrzucaj kompaktowej lampy fluorescencyjnej do kosza – korzystaj ze specjalnych punktów zwrotu lub zbierania
- Jeśli lampa się stłucze, lepiej najpierw przewietrzyć pokój, po czym sprzątnąć lampę wilgotną szmatką, unikając kontaktu resztek ze skórą. Nie należy używać odkurzacza.

Korzyści płynące z regulacji

Regulacja przyniesie korzyści dla obywateli, środowiska i gospodarki.

Do 2020 r. zaoszczędzi się rocznie około 40 TWh, co odpowiada zużyciu energii przez 11 milionów europejskich gospodarstw domowych w tym samym okresie. Przede wszystkim doprowadzi to do ograniczenia emisji CO₂ nawet o 15 milionów ton rocznie. Jednym z celów UE jest zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych do 2020 r. o 20%.

Okolo 5 miliardów euro rocznie zostanie zaoszczędzone i ponownie wprowadzone do europejskiej gospodarki. Wreszcie, całkowity rachunek za energię elektryczną przeciętnego gospodarstwa domowego zmniejszy się o 25 do 50 euro rocznie, w zależności od wielkości gospodarstwa, liczby i rodzaju źródeł światła.

Zakres regulacji

Lampy, które nie spełniają minimalnych wymagań efektywności energetycznej i eksploatacyjnej (np. trwałość), będą wycofywane z rynku UE od września 2009 r. do 2012 r. Kolejne tego typu akcje są planowane w odniesieniu do lamp reflektorowych, takich jak reflektory punktowe.

W ramach akcji istnieje podział na lampy przezroczyste i nieprzezroczyste.

Lampy nieprzezroczyste muszą posiadać klasę A zgodnie z etykietą efektywności energetycznej UE, co oznacza oszczędność energii w wysokości co najmniej 75% w porównaniu z tradycyjnymi żarówkami. Jedynie kompaktowe lampy fluorescencyjne i lampy LED mogą osiągnąć tak wysoką efektywność. Konsumenty, którzy wolą inne technologie lamp ze względu na estetykę i rozmiar, mogą zakupić lampy przezroczyste.

Tymczasem nieefektywne lampy przezroczyste będą także stopniowo wycofywane. Począwszy od września 2009 r., odpowiedniki przezroczystych żarówek o mocy 100 W lub więcej, muszą być wykonywane w efektywniejszej technologii (np. efektywne żarówki halogenowe). Do 2012 r. ograniczenie to będzie dotyczyło coraz niższej mocy w watach (75 W w 2010 r., 60 W w 2011 r., 40 W i mniej w 2012 r.).

Wprowadzono również nowe wymagania dotyczące funkcjonalności lamp (czasy rozpoczęcia działania, trwałość itd.), tak aby na rynku znajdowały się tylko lampy wysokiej jakości, spełniające oczekiwania użytkowników. Wymagane będzie także umieszczanie dodatkowych informacji na opakowaniu, które pomogą konsumentowi w dokonaniu właściwego wyboru w zamierzonym celu.

Regulacja odnosi się do lamp wyprodukowanych i sprzedanych przez producenta lub importera od 1 września 2009 r. Hurtownicy i sprzedawcy detaliczni będą mogli kontynuować sprzedaż zapasów nawet po tej dacie. Oznacza to, że wycofywane lampy będą znikać stopniowo ze sklepowych półek.

Proces legislacyjny

Regulacja dotycząca żarówek do użytku domowego jest tylko jedną z serii działań, których zastosowania Parlament Europejski i Rada państw członkowskich wymagały od Komisji Europejskiej zgodnie z dyrektywą dotyczącą ekoprojektu dla produktów wykorzystujących energię (2005/32/WE) w celu poprawienia efektywności energetycznej i optymalizacji oddziaływania na środowisko ponad 30 grup produktów (np. telewizorów, pralek, silników elektrycznych, kotłów grzewczych itd.).

Regulacja ta została przygotowana po dogłębnej analizie technicznej i ekonomicznej, szeroko zakrojonych konsultacjach ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, w tym organizacjami konsumenckimi, organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz ochrony środowiska oraz producentami lamp i opraw oświetleniowych. Regulacja została zatwierdzona przez Radę państw członkowskich i Parlament Europejski i formalnie przyjęta przez Komisję 18 marca 2009 r. (rozporządzenie Komisji nr 244/2009 dotyczące ekoprojektu dla lamp do użytku domowego).